

נזיר יז

משה שווערד

לע"נ ר' אריה זאב בן ר' יצחק אייזיק שווערד ז"ל

1. תוספות מסכת נזיר דף יז עמוד א

הכא במאי עסקינן ביוצא ונכנס - ביוצא מן הטומאה והזה ושנה וטבל וקיבל עליו נזירות פעם אחרת ושוב נכנס לטומאה [והא] קמ"ל היא ברייתא [1] דאע"ג דלא הדר ואמר הריני נזיר אלא אמר יחול עלי נזירות דהוי נזיר ולקי כדפי' לשם בקונטרס [2] אי נמי י"ל דקמ"ל ברייתא (דמיירי) [דמיד] כשיטהר מוטל עליו לקבל נזירות מיד ועובר בבל תאחר אם אינו נזיר מיד.

2. תוספות מסכת נזיר דף יז עמוד א

אין בין נזיר טמא - שנדר בעודו טמא לנזיר טהור שנטמא אלא דנזיר טמא שביעי עולה לו מן המנין כשהזה ג' ושנה בז' וטבל יום ז' למנין נזירות טהרה לפי שאין צריך להביא קרבן בח' על טומאתו ומיד כשהזה ושנה וטבל ראוי לחול עליו נזירות לאלתר ונהי דבעי הערב שמש ואיך יחול עליו נזירות יש לומר דטבול יום קלישא טומאתיה ולא מעכב מלחול נזירות עליו.

3. תוספות מסכת נזיר דף יז עמוד א

בעי שהייה למלקות - כי היכי דבעינן שהייה בפ"ב דשבועות (דף יז.) גבי מקדש [או לא].

4. ספר אור החמה

תורה"ה בעי. כי היכי דבעינן שהייה גבי מקדש, ולכאורה איך שייך לדמות ענין דכאן לשם דהטומאה דשם היא טומאת המקדש ולכך צריך שיהא בשיעורו כעין עבודה של השתחוואה אבל בפחות מזה אין נקרא מטמא מקדש, אבל בדין דכל הטומאה שכזה היא טומאת עצמו ובמה ידמה לדהתם, וכנראה דשהייה דהתם הוה משום דהוה "שיעורא דטומאה" וכלומר דשיעור טומאה כזה הוא דחשיב מטמא מקדש והיינו דאין בזה שיעורא של מטמא מקדש אלא דכל ענין השיעור הוא שיהא קרוי טומאה חשובה וממילא דזה גורם לשם מטמא מקדש, וא"כ גם בכאן צריך שיהא קרוי מטמא את עצמו בטומאה חשובה.

5. חדושי הרמב"ן על מסכת שבועות דף טז/ב

הא דבעי רבא צריך שהיה למלקות או אין צריך שהיה. כגון שנטמא באונס קאמרינן ואתרו ביה לצאת וקא מיבעיא ליה אם צריך כדי השתחויה או כל שלא יצא מיד לוקה, והכי אמרינן במסכת נזיר בפרק מי שאמר הריני מגלח (י"ז א') דבעי רבא נזיר בבית הקברות בעי שהיה למלקות היכי דמי אילימא דאמרי ליה לא תנזר למה לי שהיה, הכא נמי אם טמא עצמו במזיד לא בעי שהיה דהרי הוא כמי שנכנס שם והוא טמא, דהא קא מתרין ביה שלא לטמא ואין מתרין בו לצאת כדאיתא התם, [1] ומשמע דאליבא דמ"ד התראת ספק שמה התראה בעי לה דאי אליבא דמ"ד לא שמה התראה אי צריך שהיה אינו לוקה והיכי אמרינן צריך שהיה למלקות דאלמא לקי, [2] ואיפשר דלכו"ע קא בעי לה 'ואת"ל צריך שהיה לא לקי', והא דאמר למלקות לענין מלקות קאמר כלומר במזיד ובהתראה, ואמר לשון סתום שלא רצה להכניס ראשו בין המחלוקת:

6. רש"ש על נזיר דף יז/ב

רש"י ד"ה כגון שנכנס בשידה. דהוא תחתיה (כצ"ל) שהיתה השידה מעל ראשו. וקשה כיון דמתחתיו השידה שלמה איך תבוא הטומאה ממעל. וכה"ג הקשו על פרי"י בשבת (מד ב) בד"ה ואין מצלת. וצ"ל דמיירי שאין השידה גבוהה מעל הקבר טפח. ועמש"כ לקמן בסמוך:

7. מהרש"א חידושי הלכות מסכת שבועות דף יז עמוד א

תוס' בד"ה צריך שהייה כו' בשוגג איירי אבל כו' עכ"ל ק"ק לדבריהם דאימא דאיירי נמי במזיד ולא התרו בו עד לאחר שטימא וכמו שרצו התוס' לפרש ההיא האבעיא דלקמן טימא עצמו במזיד מאי ולמאי דנפרש בכה"ג איבעיא דהכא לפי זה יש לפרש ההיא איבעיא דלקמן לענין קרבן וכמו שכתבו התוס' לקמן ויש ליישב דאם נפרש דהכא מיבעיא ליה נמי בטימא עצמו במזיד ולענין מלקות ע"כ דלא מפליג בין שוגג למזיד לענין מלקות א"כ מאי קמיבעיא ליה לקמן לענין קרבן לפלוגי בין שוגג למזיד דמהיכי תיתי ליה לפלוגי בהכי לענין קרבן טפי מלענין מלקות מיהו יש לדקדק בהך איבעיא דנזיר דדחק התם לפרושי בנכנס לבית הקברות בשידה תיבה ומגדל אמאי לא מוקי לה בשלא התרו בו אהכנסה אלא לאחר שנכנס וטימא עצמו התרו בו וכמו שרצו התוס' לפרש הך איבעיא דלקמן דטימא עצמו במזיד לענין מלקות דמיירי בלא התרו בו עד לאחר שטימא ויש ליישב דהכא במקדש בקל יוכל ליגע בשרץ ואיכא למימר דלא התרו בו עד לאחר שנגע אבל בהכנסת נזיר לבית הקברות מסתמא יוכלו להתרות בו אכניסה אי לאו שנכנס בשידה כו' וק"ל:

מקשים הראשונים³ למה לא העמידה הגמרא שמדובר באופן שנכנס לבית הקברות בשוגג, ששכח שהוא נזיר, ולאחר שנכנס התרו בו שיצא, ובוהה הסתפק רבא אם יש בו דין שהייה כשהוא בבית הקברות, ומתריצים הראשונים שהיה פשוט לגמרא שכל דין שהייה נאמר דווקא באופן שנטמא באונס, כגון זה שפרע חבירו מעליו המעזיבה, אבל בשוגג אין דין שהייה⁴. ויש שכתבו⁴ שבאמת היה אפשר להעמיד באופן שנכנס לאהל המת בשוגג, והתרו בו אחרי כן שיצא, ובמשנה למלך⁵ כתב שכל דין שהייה נאמר דווקא באופן שנטמא לאחר שנכנס לבית הקברות, אבל אם נטמא מיד בכניסתו אפילו היה באונס אין בו דין שהייה⁶. ואם נעמיד שמדובר בשוגג הרי נטמא מיד בכניסתו ולא שייך בו דין שהייה.

8. דף על הדף נזיר דף יז עמוד ב

גמ': אלא כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל. כתב בספר כלי גולה (ע' רסג): יש לעורר למה צריך הש"ס לאוקמי שנכנס בשידה תיבה ומגדל, הא משכחת לה בקיבל נזירות בלא התראה, וההתראה היתה רק שיצא. והוי לאו שאין בו מעשה דאין לוקין עליו, דכן משמע מתוס' ד"ה אילימא [בע"א], דדוקא כשהתרו בו שלא יקבל עליו נזירות, חשיב שעשה מעשה, משא"כ כשאינו עושה כלום אינו לוקה. ומבואר כן ברא"ש נדרים [ד א].

וע"כ לומר דאף בכגון זה לוקה, ומשום דתחילת המעשה היתה באיסור, היינו מה שקיבל עליו הנזירות בבית הקברות, עיין תוס' יבמות [צ: ד"ה כולהו נמי שוא"ת הוא]. ע"כ דוחק הש"ס לאוקמי בשתו"מ, דכשהתרו בו שיצא ולא יצא נחשב לאו שיש בו מעשה, ולא כהרא"ש הנ"ל. אמנם מלשון התוס' ד"ה אלא כגון, לא משמע הכי, מדכתבו תחילת כניסתו במקום טמא בהיתר ולא לקי אכניסה וכו'. שמכיון שנכנס בהיתר דמי לשתו"מ, וא"כ קשה למה לן לאוקמי בשתו"מ.

הגר"ח מבריסק זצ"ל על הרמב"ם (פ"ג דביאת מקדש) פירש בסוגי' כאן, דבנכנס בשידה תיבה ומגדל ופרע המעזיבה, עובר הנזיר משום איסור לא יבא. ובחזו"א (אבן העזר סי' קמ"ב ס"ק ג') כתב דמלשון הרמב"ם נראה דאינו חייב על הביאה אלא בהוא ומת תחת אהל אחד. אבל מאהיל על המת או המת מאהיל עליו בכלל טומאה הוא. ואם נכנס בבית"ק בשידה ופרע את המעזיבה חייב משום טומאה ולא משום ביאה, וכן מפורש במפרש להלן (דף מ"ג א') ד"ה כגון דאינו עובר משום ביאה בפרע את המעזיבה אלא כשנכנס לבית. וכ"כ המאירי שם. (וע"ע ברמב"ם פ"ה הי"ט שאיירי בלא שידה). וכתב בספר אבני דרך (ע' עו): וע"ע בשטמ"ק לנזיר (דף מ"ב ב') דמשמע להדיא, דאין איסור דלא יבא במאהיל על המת לחודיה עד שיבא לבית עיי"ש דעל דברי הגמ' כאן בבית כגון בשידה פירש, וישבות בשידה כו'. והראוני דבספר חרדים (בפכ"ט אות צ"ה) כתב, דיש לאו דלא יבא גם במאהיל על המת. גם בספר החינוך (מצוה שע"ה) יש לדקדק כן. הי"ל.

9. רמב"ם יד החזקה הלכות נזירות פרק ז

(טו) וכיצד הוא מותר בתגלחת מצוה נזיר שנצטרע ונרפא מצרעתו בתוך ימי נזירות הרי זה מגלח כל שערו שהרי תגלחתו מצות עשה שנאמר במצורע וגלח את כל שערו וגו' וכל מקום שאתה מוצא מצות עשה ולא תעשה אם יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבא עשה וידחה את לא תעשה והלא נזיר שגלח בימי נזרו עבר על לא תעשה ועשה שנאמר קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו ובכל מקום אין עשה דוחה לא תעשה ועשה ולמה דוחה עשה של תגלחת הנגע לנזירות מפני שכבר נטמא הנזיר בצרעת וימי חלוטו אין עולין לו כמו שבארנו והרי אינו קדוש בהן ובטל העשה מאליו ולא נשאר אלא לא תעשה שהוא תער לא יעבור על ראשו ולפיכך בא עשה של תגלחת הצרעת ודחה אותו.

[השגת הראב"ד - ולפיכך בא עשה של תגלחת הצרעת ודחה אותו א"א אני שונה בראש מס' יבמות משום דהוה ליה לאו ועשה שישנו בשאלה והיינו דקילי:]

בענין: לאו שאין בו מעשה

1. תוספות מסכת שבועות דף יז עמוד א

או אין צריך - שהייה למלקות הכא משמע דלקי אשהייה דלא קמיבעיא ליה אלא אי צריך שהייה כשיעור השתחואה או לא קשה בפרק בתרא דמכות (דף כא. ושם): תנן גבי היה לובש כלאים ואמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש חייב על כל אחת ואחת ואמר רב ביבי בגמרא לא פושט ולובש ממש אלא מכניס ומוציא ידו בבית אונקלי שלו רב אשי אמר אפי' לא שהה אלא כדי לפשוט וללבוש מכלל דרב ביבי לא מחייב בשהייה וי"ל דרב ביבי לא פליג אדרב אשי אלא דלא נחת לאשמועינן חידוש של שהייה אלא לאשמועינן דבהכנסת בית אונקלי חייב אף על פי שאינו לובש כל המלבוש א"נ לרב ביבי לא לקי אשהייה משום דהוי לאו שאין בו מעשה [1] והכא איירי למ"ד לאו שאין בו מעשה לוקין עליו [2] א"נ איירי לענין איסור מלקות ולא לענין חיוב ורב אשי דפליג עליה התם וחשב שהייה כמעשה כיון דתחילת הלבישה ע"י מעשה והכא אפי' אי לא בעינן שהייה כדי השתחואה מ"מ בעינן כדי יציאה וכניסה אבל בפחות מיכן לא כי היכי דבעינן גבי כלאים כדי פשיטה ולבישה ונראה דאפי' את"ל דגמירי שהייה כדי השתחואה למלקות במקדש ובנזיר היינו משום דדמו לשהייה דקרוב דגבי מקדש אבל לגבי כלאים פשיטא דלא גמירי דלא שייך התם השתחואה כלל.

2. תוספות מסכת נזיר דף יז עמוד א

אילמא דאמרי ליה לא תנזור - והוא עומד בבית הקברות למה לי שהייה פשיטא דלקי בלא שהייה דנזיר טהור מאי טעמא דלא בעי שהייה ולא משכחת ליה [כלל] דבעי שהייה משום דקמתרין ביה שלא יטמא והוא נזיר טהור הכא נמי מתרין ביה שלא ידור בו בנזיר והוא עובר לקי כמו היכא דהוה טהור ומתרין ביה שלא יטמא ולא האו כלאו שאין בו מעשה במה שמקבל נזירות [3] דלאו שיש בו מעשה הוא במה שאינו יוצא משם כשנודר בנזיר.

3. רמב"ם הלכות שכירות פרק יג

...אפילו חסמה בקול לוקה

4. מגיד משנה הלכות שכירות פרק יג הלכה ב

אפילו חסמה בקול וכו'. מחלוקת דר' יוחנן ור"ל ופסק כר"ל וכן בהלכות והטעם בגמרא דעקימת שפתיו הוויא מעשה וכבר הקשו המפרשים ז"ל ממה שאמרו כל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו חוץ מנשבע ומימר ומקלל את חבריו בשם אלמא דעקימת שפתים לא הוויא מעשה והרב ז"ל כ"כ בפ"ה מהלכות סנהדרין ותימה איך פסק שתיהן והעיקר שמה שאמרו כאן דעקימת שפתים דחסימה היא מעשה הוא מפני שדברו בא לכלל מעשה שע"י קולו היא נחסמת אבל דבור שאינו בא לכלל מעשה לא, ומימר דומה הוא לחסימה ולא שיש בו מעשה הוא שהרי ע"י דבורו נתפסת הבהמה בקדושה והיינו דא"ל ר"י לתנא לא תיתני מימר אלו דבריהם ז"ל ורבינו כתב מימר ולקח המימרא אע"פ שלא היה צריך דלמסקנא מימר לאו שיש בו מעשה הוא כיון שדברו בא לכלל מעשה כמ"ש [4] ואפשר היה לי לומר שכל לאו שא"א בו מעשה אלא דבור שאין הדבור קרוי מעשה, אבל חסימה כיון שישנה במעשה גמור אף החסימה בקול היא כמעשה ואע"פ שהביא בגמ' כאן ראייה לדבריו רבי יוחנן ממימר מכל שכן קא מייתי לה וצריך להתיישב בזה בסוגיית הגמרא:

5. משנה למלך הלכות ביאת המקדש פרק ג הלכה כא

גרסין בגמרא פ"ב דשבועות צריך שהייה למלקות או אין צריך שהייה כו' וכתבו התוס' דהכא משמע דלקי אשהייה דלא קא מיבעיא ליה אלא אי צריך שהייה כשיעור השתחואה ובפרק בתרא דמכות משמע דרב ביבי חולק אדרב אשי דמחייב גבי כלאים אפי' לא שהה אלא כדי לפשוט וללבוש ורב ביבי לא מחייב בשהייה ותיירצו דרב ביבי לא פליג אדרב אשי אלא דלא נחת לאשמועינן חידוש של שהייה אלא לאשמועינן דבהכנסת בית אונקלי חייב אע"פ שאינו לובש כל המלבוש א"נ לרב ביבי לא לקי אשהייה משום דהוי לאו שאין בו מעשה והכא איירי למ"ד דלאו שאין בו מעשה לוקין עליו א"כ איירי לענין איסור מלקות ולא לענין חיוב. ולפי הנראה התוס' מעולם לא הוקשה להם אלא מרב ביבי דאית ליה דלא לקי אשהייה גבי כלאים אבל לרב אשי ניהא דכי היכי דהתם לקי אשהייה הכא נמי וראיתי לתוס' שכתבו ורב אשי דפליג עליה התם וחשיב שהייה כמעשה כיון דתחילת הלבישה ע"י מעשה ע"כ. ולא ידעתי מה הוקשה להם לתוס' שאם כוונתם לומר דהיכי ס"ל לרב אשי דאם שהה כדי לפשוט וללבוש דלקי והא לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו הרי קושיא זו אינה נמשכת מסוגיא זו דשבועות ועיקרה היא במכות עלה דמילתיה דרב אשי. ואפשר לומר דהת' הוה ס"ל מתחלה דמאי דקאמר רב אשי התם דבשהה חייב לאו למימרא דלוקה אלא דחייב לשמים על כל אחת ואחת ויש בו איסור מלקות על כל שהייה ושהייה ולפי זה רב ביבי היה חולק דליכא איסור מלקות בשהייה ומש"ה הוקשה להם מסוגיא זו דאפי' אם נאמר דהכא לענין איסור מלקות מיירי מ"מ תיקשי לרב ביבי דהתם אית ליה דאפי' איסור מלקות ליכא בשהייה והכא לפחות איכא איסור מלקות בשהייה ותיירצו דרב ביבי לא פליג אדרב אשי ומודה דאיכא איסור מלקות בשהייה עוד תירצו דרב ביבי התם פליג אדרב אשי משום דסבר דלאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו וסוגיא דהכא או אתיא כמ"ד דלאו שאין בו מעשה לוקין עליו או דאירי לענין איסור מלקות ועל זה הוקשה להם דכיון דאמרת דרב ביבי חולק אדרב אשי משום דס"ל דלאו שאין בו מעשה אין לוקין א"כ אתי רב אשי דלא כהלכתא ותיירצו דרב אשי חשיב שהייה כמעשה כיון כו'. ומדברי הרב בעל חידושי הלכות נראה דס"ל דלרב אשי מאי דבעי רבא אי צריך שהייה למלקות הוא לענין איסור מלקות ולדידי אין צורך בזה דאם נטמא בשוגג נמי חשיב כמעשה ולפי זה בעיא דרבא היה לענין מלקות ממש. ודע שמה שכתבנו דאפילו לרב אשי לא חשיב בקרב בטומאת אונס מיירי וכדקאמר באונס גמירי שהייה כו' וכי תימא דהתם חשיב מעשה מה שנכנס לקבר והיה באיסור הא ליתא שהרי בעיא דרב אשי איירי בנכנס בשידה תיבה ומגול שחלת למלקות הוא לענין איסור מלקות ולדידי אין צורך בזה דאם נטמא בשוגג נמי חשיב כמעשה ולפי זה בעיא דרבא היה לענין מלקות ממש. ודע שמה שכתבנו דאפילו לרב אשי לא חשיב בקרב בטומאת אונס מיירי וכדקאמר באונס גמירי שהייה כו' וכי תימא דהתם חשיב מעשה מה שנכנס לקבר והיה באיסור הא ליתא שהרי בעיא דרב אשי איירי בנכנס בשידה תיבה ומגול שחלת ביאתו היתה בהיתר וכמו שפירש"י וכו' (דף י"ז) אמרין בהדיא בהך בעיא כגון שנכנס בשידה תיבה ומגול ובא חבריו ופרעו עליו את המעוזה וכתבו התוס' שם דוקא באונס כו' הרי מבואר דאף שהביאה היתה בהיתר והטומאה היתה באונס פשיטא ליה לתלמודא דלקי אלא דבעי אי בעי שהייה ולומר דאתי כמ"ד דלאו שאין בו מעשה לוקין עליו או דמיירי לאיסור מלקות הוא דוחק גדול ועוד דהתוס' עצמם שם בנזיר בתחילת הסוגיא דאמרין היכי דמי אילימא דאמרי ליה לא תנזור למה לי שהייה כו' כתבו ולא הוי כלאו שאין בו מעשה במה שמקבל נזירות דלאו

שיש בו מעשה הוא במה שאינו יוצא משם כשנודר בנוזר ע"כ הרי דס"ל לתוס' דבעיין דנזיר היא כמ"ד דלאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו ובעיין הוא לענין מלקות ממש ולא לאיסור מלקות. אשר על כן נראה דאליבא דתוספות כל שתחלת הדבר היה ע"י מעשה אף שהיה בהיתר חשיב כמעשה אם נעשה איסור אח"כ בלתי מעשה ומש"ה נזיר שנכנס לבית הקברות בשידה תיבה ומגדל ובא חבירו ופרע מעליו המעזיבה לוקה על השהייה אע"פ שאין מעשה בשהייה לפי שתחילת ביאתו לבית הקברות ע"י מעשה היתה ואף שהיתה בהיתר ודברי התוס' שכתבנו הכי דייקי שכתבו דלאו שיש בו מעשה הוא במה שאינו יוצא משם כשנודר ודאי שאין כוונתם דס"ל דעקימת שפתיו שנודר בנוזר חשיב מעשה דהא קי"ל דעקימת שפתים לא חשיב מעשה ועוד דאי טעמא דתוס' הוא משום עקימת שפתים הכי הוה להו למימר דלאו שיש בו מעשה הוא במה שנודר בנוזר בבית הקברות אלא ודאי דמה שנודר בנוזר לא חשיב מעשה ולא חייבוהו מלקות אלא משום דאינו יוצא משם ואע"ג דאינו עושה מעשה במה שאינו יוצא כיון שהביאה היתה על ידי מעשה אף מה שאינו יוצא חשיב כמעשה. ...

6. ספר גבורות שמונים ס' סז

<p>[ועיין חוסי נזיר (דף י"ז ע"א) ד"ה חילומא דכתבו דכעומד צניח"ק ונודר צניחות חשיב לאו שיש בו מעשה ולקי דאש"ג דגוף העמידה שם והעדר היליאה מה שאינו יולא משם אחרי נזרו הא אין בו מעשה מ"מ קבלת הצניחות הא הוי מעשה ויש שם ע"ס דצניחוס צמה שכתוב שם וז"ל ולא הוי כנשאצ"מ צמה שמקבל צניחות דלאו שיש בו מעשה הוא צמה שאינו יולא משם כשנודר צניח עכ"ל והוא טעות דמוכח ולריך להפוך הדברים וכך ז"ל ולא הוי כנשאצ"מ צמה שאינו יולא משם כשנודר צניח דלאו שיש</p>	<p>בו מעשה הוא צמה שמקבל צניחות והטובה דקבלת הצניחות חשיב מעשה כיון דנעשה נזיר ע"י הקבלה וכך דמימר דחשיב מעשה הי"א וצניחותיו הוה ענין מעשה שגם הקדש שו"ו וזו וה"ל הא חנה עליו צניחות וביין דיש הניח ש"ו דנזיר מחשיב מעשה [ימה גם נגמי מ"ד (דף ע"י ע"א) דצניחות כהקדש חשיב ומש"ה צ"ש דאין שאלה צהקדש ה"ס דאין שאלה צניחות ח"כ הא הוי כמימר ממש דצניחותיו הוה ענין מעשה שנעשה מחיובן קדשים וה"ל הוי כהקדש וי"ל שג נזיר ופתיחן] יצבר הארצותי צה צמ"ה צניח"מ נזיר הנ"ל.</p>
--	---

7. ספק ברכת ראש

לשעת הנדר גרם דהוי מעשה מה שאינו יולא משם ובה"ל צרור דכיוונו לע"א דזה דסתרו צו דגרם צנדרו איסור מעשה היליאה שילא צאיסור עומאה ולא ילא קודם נדרו הוי ליה כעושה מעשה צתחלת נדרו צאיסור דמה לי שעושה מעשה צתחלת איסור או שגורם צאיסור שיעשה אח"כ מעשה צאיסור חה עדיף מהא דלחמריין (צתמורה דף ג') שחני מימר דצנדרו קענד מעשה דהכא מביא על עלמו הטומאה שיעשה האיסור בעלמו וא"כ אף לשעת היליאה לא חשיבא כל כך כ"ס צו מעשה כיון דצמעשה היליאה רולא לפרוש מהאיסור מ"מ חנו דנין על תחילת איסורו שגרם שנעשה מעשה ע"י לזה מיקרי לאו שיש בו מעשה וסבירא ליה כיון דחיובן למסוי

עומד הוא שם, (ובהגה צמל"מ פי"ג מביא"מ
 הכ"ח קרוב לסוף הארבעות תפס דכוונת
 החוס' הוא ע"ד שכתבו החוס' שזועות
 י"ז אי ד"ה או ח"ל שהיי כו' שכתבו לבאר
 הא דאמר ר"ח צמכות דף כ"ח דה"ל לבוש
 כלאים והתרו בו ושהה כדי לפשוט וללבוש
 חייב עכאו"ח שזכו גם למד"ח דלאו שאצ"מ
 אין לוקין עליו דשאני הכא שהתחלת הלבישה
 הי ע"י מעשה והשהי"י זה ע"י מעשה
 ע"ש צחוס' שזועות וה"נ נודר צביה"ק
 השהי"י הוא ע"י מעשה הכניסה שנכנס
 לצביה"ק ע"ש צמל"מ ח"כ לשון החוס' כאן
 צזיר לכאו' לא משמע דאחו עלה משום
 שזה ע"י מעשה אלא דזה עלמו שטומד
 שם ואינו יולא חשיב מעשה.

ונראה דאפשר שדעת החוס' היא דכל
היכא שזועות מעשה צגוף האדם
היינו שעם גופו נפעל מעשה והוא יכול
לסלק מה שעשוי צגופו אלא שהוא רוצה
בו, כל כה"ג נחשב מעשה שלו, חט"פ שהוא
ממילא כגון העומד באיזו מקום מרצונו
 מתייחס העמידה להאדם ולא נחשב שהאדם
 מועמד שם אלא שהאדם עומד שם וכדמות
 ראי' לזה מצ"ק דל"ח צסוגיא דקדרין
 דמבואר התם דאדם שנפל צפשיעה ועי"ז
 הוצקו בו אחרים דינו כאדם המזיק ולא
 כבור ויש לפלל בזה מכ"ד. וש"כ ראיתי
 שכ"כ הריעצ"ח ז"ל הוצא צכ"מ פ"י מה"ל
 כלאים הלכה ל' אהא דפסק הרמב"ם ז"ל
 כרצ אשי דצחי לבוש כלאים והתרו בו
 שיפשוט את הכלאים והוא שהה בו כדי
 לפשוט וללבוש חייב דקשה והא ליכא מעשה
 רק שנמנע מלפשוט ואין קיי"ל דלאו שאין
 בו מעשה אין לוקין עליו וכתב הכ"מ דל"ל
 שמאחר שהי צידיו לתקן להסיר האיסור
 מעליו בכל פעם שמחרין בו חשיב כלובש
 ונראה שכוונתו ז"ל הוא ע"ד שביארנו דברי
 החוס' דזיר הכ"ל.

והנה אהא דמקשינן אי דאמרי ל' לא
 תנור למ"ל שהיי ומשני הגמי

סימן ה

במש"כ החוס' נזיר י"ז
 דהעמידה חשיב מעשה

נזיר י"ז חוס' סוף העמוד אהא דצעי
 רצח נזיר והוא צביה"ק מהו, צעי
 שהיי למלקות או לא ואמרי ה"ד חילימא
 דאמרי ל' לא תנור למ"ל שהיי נזיר טהור
 (שנכנס לצביה"ק צמזיד) מ"ע לא צעי
 שהיי דקח מתרי צ"י וכ"י פי' דכמו דדין
 שהיי צפניס צעזרה אינו אלא צשנעמא
 צאונס וא"ח לחייבו אלא על מה שזוהה
 דהתם גמיירי שיעורא כדי השתחואה, אבל
 המטמא עלמו צמזיד וקרינן צ"י לא יטמא
 ח"ל שהיי וה"ה נזיר צביה"ק ח"ל שהיי
 כל היכא דעמא עלמו צמזיד וסובר הגמי
 דכמו נזיר הנכנס לצביה"ק ח"ל שהיי לפי
 שהוא מטיל עומאה על הנזיר ה"נ העומד
 צביה"ק ומקבל נזירות הו"ל כמטמא את
 הנזיר דאין חילוק צין מקרב עומאה למי
 שהוא קדוש צנזירות ממקרב קדושת נזירות
 על מי שהוא עמא דכאן וכאן הוא עושה
 שיכא נזיר עמא וא"ל שהיי וכתבו החוס'
 שם ד"ה חילימא דשפיר לוקח אקבלת
 נזירות צביה"ק ולא חשבינן ל' לאו שאין
 בו מעשה דלאו שיש בו מעשה הוא צמה
 שאינו יולא משם כשנודר צנזיר עכ"ל וצריך
 ציחור הלל גם זה שאינו יולא משם לאו
 מעשה קעביד רק נמנע מללאת וממילא

"אלה" (כי קא מצטיא לי לרצא) כגון
 שזכנס בשדה היצה ומגדל וצא הצירו ופרע
 עליו מעזיבה, פי וכה"ג א"א לחייבו עבור
 התחלת חלות העומאה שהרי הצירו פרע
 המעזיבה ולא הוא (וגם כתבו התוס'
 דע"כ מיירי צשפרע עליו המעזיבה צאונס
 דאי מרלונו אפי היכא שחייב רק עבור
 השכי"י א"ל שיעור שהי"י (דהיינו כדי
 השתחואה). רק צשכי"י כל שהוא (אחר
 הכתראה) חייב כדמוכה צשצעות (ע"ש
 צהוס') וכה"ג א"א לחייבו עבור התחלת
 העומאה רק עבור השכי"י הוא דצעי רצא
 אי גמרינן צה "שיעור" שהי"י כיון דהשתחלה
 הי מלונס וכנ"ל, כ"ז הוא סוגיא דגמרא,
 ומכאן נמי מוכח שהעומד צרלון נקרא מעשה
 דאלי"כ ליפטר על השכי"י לגמרי (אפי'
 צששה שיעור שהי"י) מטעם לאו שאין צו
 מעשה ורצא הא לא צעי אלא אי מהחייב
 על השכי"י מיד צשחיי"ת רגע אחד, או אחר
 שיעור שהי"י צצפניס שהוא כדי השתחואה
 ומוכה כל הסוגיא דכה"ג נחשב העמידה
 מעשה וכן הריטצ"א ז"ל צמכות שהצ"א
 הכ"מ הוכיח מהא דנכנס צשתומ"ג וצא
 הצירו ופרע עליו את המעזיבה דחייב
 מלקות אלמא דהשכי"י נחשב מעשה צמה
 שעומד ולא יולא.

9. ספר קובץ שיעורים ח"א - מסכת פסחים דף לג/א

(קנג) שם בגמרא. איו תורמין מן הטמאה על הטהורה. ופירש"י משום הפסד כהן, ובתוס' יבמות פ"ט כתבו משום דהוי מן הרע
 על היפה, וקשה דבלאו הני טעמי נמי, כיון דאסור לטמאות תרומה, אסור לקרות שם על הטמא, כמבואר בנזיר י"ז בנזר והוא
 בביה"ק לוקה משום טומאת נזיר, ואיני צריך שיעור שהיה והיינו, משום דאין הבדל בין עושה את הנזיר לטמא, או את הטמא
 לנזיר, והוא ג"כ בכלל איסור טומאת נזיר:

10. בגמ': אילימא דאמרי ליה לא תנזור למה לי שהייה וכו'.

מבואר דמי שנזר בביה"ק והתרו בו שלא להזיר לוקה, ולכאורה צ"ע דהרי האיסור הוא מה שנמצא בביה"ק כשהוא נזיר ולא על
 עצם קבלת הנזירות. אולם בקובץ שיעורים פסחים (אות קנ"ג) כתב דהאיסור הוא עצם קבלת הנזירות דאין הבדל בין עשה את
 הנזיר לטמא לבין עושה את הטמא לנזיר (וכ"כ בקהלות יעקב כאן), ולפי"ז שפיר יש להתרות לא תנזור. אמנם יש להעיר ע"ז,
 דבתוס' כתבו וז"ל: דלאו שיש בו מעשה הוא במה שאינו יוצא משם כשנודר בנזיר, ולכאורה כ"ז שייך אם מתרין על מה שנמצא
 בביה"ק בהיותו נזיר אבל אי נימא דמתרין על הקבלה הרי באמת אין בו מעשה. ובעיקר הקושיא לענין התראה י"ל להמבואר
 בכתובות ל"ג. דאפשר להתרות בעדים לאחר שהעידו תוכ"ד כיון שיכולים לחזור בהם, הרי שאע"פ שאין זו האיסור מ"מ כיון
 שע"י חזרה נגמר עדותם יכולים להתרות בזה, א"כ ה"ה שאפשר להתרות לא תנזור ודו"ק. (קובץ קול התורה קובץ מ"ט ע' טז)